

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/8/2018
Identifikačné číslo spisu:	7108214765
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:7108214765.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne PaedDr. Y. F., bývajúcej v M., E. 6, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Alena Zadáková a spol., so sídlom v Košiciach, Kováčska 32, za ktorú koná advokátka JUDr. Alena Zadáková, proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Drieňova 22, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 18C/86/2008, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. marca 2016 sp. zn. 9Co/168/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I rozsudkom z 13. novembra 2014 č. k. 18C/86/2008-255 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa (po pripustení zmeny návrhu č.l. 236 spisu) domáhala určenia, že spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 580/2304 zo spoluvlastníckeho podielu žalovanej vo veľkosti 1824/2304 z nehnuteľností nachádzajúcich sa v Košiciach, V. a zapísaných v katastri nehnuteľností, Katastrálneho úradu Správy katastra Košice I pre kat. územie F. na LV č. XXXX ako dom č.s. 328 na parcele č. 635 o výmere 858 m² - zastavané plochy patrí do dedičstva po neb. R., rod. V., zomrelej dňa XX.X.XXXX, naposledy bytom v Košiciach, X.. Stranám konania náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 23. marca 2016 sp. zn. 9Co/168/2015 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a náhradu trov odvolacieho konania stranám nepriznal. Odvolací súd sa s rozsudkom súdu prvej inštancie v plnom rozsahu stotožnil a odkázal na jeho dôvody (§ 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“). Konštatoval, že základom úspešnosti uplatnenia vlastníckeho práva žalobkyňou k nehnuteľnosti je existencia naliehavého právneho záujmu (§ 80 písm. c/ OSP). Súd prvého stupňa správne zameral dokazovanie na zistenie, či k odňatiu vlastníckeho práva právnej predchodkyne žalobkyne došlo v zmysle zákona č. 71/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorého súkromného domového majetku a či sa tak stalo perfektným správnym aktom. Z tejto situácie mala žalobkyňa uplatňovať práva v zmysle reštitučných predpisov, nie Občianskeho zákonníka, podľa ktorého by mala naliehať záujem na určení len za situácie, že k odňatiu

vlastníckeho práva došlo bez právneho dôvodu. Z dokazovania vyplynulo, že žalovaná nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnosti rozhodnutím Mestského národného výboru v Košiciach, Finančný odbor č. Fin: Rp 1168/1974 z 31.10.1974, ktorým prešla predmetná nehnuteľnosť do vlastníctva Československého štátu podľa zákona č. 71/1959 Zb. a § 10 vyhl. Č. 236/1959 U.v. Žalovaný preto preukázala existenciu právneho titulu pre prechod vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti na štát, pričom sa tak stalo zákonným spôsobom. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie správne zhodnotil, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení a správne žalobu zamietol. K vzneseným odvolacím námietkam odvolací súd uviedol, že niet pochyb o pravosti rozhodnutia opatreného doložkou právoplatnosti a pečiatkou príslušného správneho orgánu. Rovnako dokazovaním pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že na správnom rozhodnutí bolo pôvodne uvedené nesprávne číslo konania, išlo však len o chybu v písaní, čo je nepochybné, aj pokiaľ by účastníci neboli upovedomení o oprave tak ako uvádza v § 47 ods. 6 zákon č. 71/1967 Zb. Niet zároveň pochyb, že predmetné rozhodnutie bolo doručené právnej predchodkyňi žalobkyne, svedčí o tom jej podpis na doručenke, ktorá je verejnou listinou, žalobkyňa opak nepreukázala. Samotné rozhodnutie je opatrené doložkou právoplatnosti. Nedodržanie postupu správneho orgánu v zmysle § 4, § 8, § 10 a § 14 zákona č. 71/1959 Zb., keď pred vydaním rozhodnutia mal vlastníčkovi doručiť najprv platobný výmer na dlžnú sumu a až keď ju neuhradil mohol vydať predmetné správne rozhodnutie, nezakladá dôvod domnievať sa, že správny akt bol nulitný. Námietka žalobkyne, že spoluvlastníci nemali v čase rozhodovania voči žalovanej pohľadávku na nájomnom, nie je rovnako skutočnosťou pre nulitný akt a ide len o jej hypotetické tvrdenia.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dôvodila, že dovolanie je prípustné podľa § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ OSP a to z dôvodu, že rozhodnutie je podľa jej názoru nedostatočne odôvodnené, nepreskúmateľné a arbitrárne, vec bola súdmi nesprávne právne posúdená. Žalobkyňa v čase podania žaloby nemala k dispozícii predmetné správne rozhodnutie, preto tvrdila, že štát prevzal vec od jej právnej predchodkyne bez právneho titulu. Naopak predložila do spisu viaceré dôkazy, ktoré preukazovali, že spoluvlastníci predmetnej nehnuteľnosti nemohli mať dlh na nájomnom. Súd však po podrobnom dokazovaní zamietol žalobu nesprávne z nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

4. Žalovaný navrhol dovolanie zamietnuť.

5. Dovolanie bolo podané za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné.

7. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo možné dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 OSP). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 OSP. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 OSP.

8. Dovolanie žalobkyne smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky rozsudkov, proti ktorým bolo dovolanie v zmysle § 238 OSP prípustné. Dovolanie teda v zmysle § 238 OSP nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť

meritórny dovolací prieskum.

9. V danej veci by preto dovolanie bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ OSP. Povinnosť skúmať, či v konaní nedošlo k niektorej z týchto väd vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 OSP. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 OSP, ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 a/ až g/ OSP.

10. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ OSP nenamietala a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

11. Žalobkyňa namietala vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ OSP. Podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

12. Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP rozumel procesne nesprávny postup súdu znemožňujúci strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení [v zmysle § 18 OSP mali strany sporu rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - pozri napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 OSP), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 OSP), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 OSP), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 OSP), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 OSP)].

13. Pokiaľ žalobkyňa namietala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP, pričom obsah spisu nedáva žiadny dôvod pre uplatnenie druhej vety tohto stanoviska. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vykonal vo veci náležité dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam a zodpovedal aj námietky žalobkyne uvádzané v dovolaní, ktoré nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozsudku.

14. Tvrdenie dovolateľky, že súd neobjasnil z čoho vychádzal, keď jedno rozhodnutie správneho orgánu považuje za originál a ostatné tri za jeho kópie, ktoré s ním nie sú totožné, dovolací súd považuje za irelevantné. Na č.l. 325 spisu odvolací súd podrobne vysvetlil, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal zo záväzného originálu rozhodnutia opatreného doložkou právoplatnosti s pečiatkou vyznačenou príslušným správnym orgánom dňa 10.12.1974. Súd si pre tento prípad zabezpečil aj celý spis Mestského národného výboru v Košiciach, Finančný odbor sp. zn. Rp 1168/74. Mal preukázané, že na tomto rozhodnutí bolo pôvodne uvedené nesprávne číslo konania, išlo však len o chybu v písaní a pokiaľ by aj účastníci správneho konania neboli upovedomení o oprave, je nepochybné že k chybe došlo a nemá vplyv na pochybenie postupu a rozhodovania príslušného správneho orgánu.

15. Odvolací súd sa vyjadril aj k námietke, prečo správne rozhodnutie nepovažuje za nulité. Stotožnil so záverom súdu prvej inštancie (č.l. 319 spisu) a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil, že o nulitý právny akt nešlo z dôvodov uvedených na č.l. 326 spisu.

16. Dostatočne odôvodnil aj námietku, prečo považoval správne rozhodnutie za doručené a právoplatné. Podľa odôvodnenia na č.l. 325 spisu rozhodujúce bolo, že žalobkyňa nespochybnila prevzatie písomnosti, ktoré jej právna predchodkyňa potvrdila svojím podpisom na doručke a to, že nejde o rovnaké pismo ako na rozhodnutí, nemožno považovať za dôkaz o neprevzatí.

17. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 OSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahovalo aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

18. Pokiaľ je žalobkyňou namietaná „iná procesná vada“, tá je síce relevantným dovolacím dôvodom (§

241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), úspešne však môže byť uplatnená iba v procesne prípustnom dovolaní. Konštantná judikatúra najvyššieho súdu zastáva názor, že takáto vada prípustnosť dovolania nezakladá (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011). I keby teda v preskúmvanej veci došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladalo by to prípustnosť dovolania.

19. Pokiaľ žalobkyňa polemizuje s právnymi závermi súdov nižších stupňov, dovolací súd poznamenáva, že nesprávne právne posúdenie veci bol síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho bolo možné uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ OSP), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladala (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo/170/2014). Nešlo totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 OSP, ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 OSP ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

20. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobkyne proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 238 OSP a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti podľa § 237 ods. 1 OSP. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

21. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému najvyšší súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo mu žiadne trovy nevznikli.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.